

ខ្លួនដើម្បីជាតិជាតិធំ ជាពិសេសចំពោះខ្មែរនៅកម្ពុជាក្រោម ។

ភ្ញៀវ-ហ្វាន់ មេរៀតកុងនៅស្រុកយួនខាងត្បូងនិងលោក បានធ្វើកិច្ចសន្យា ជាសម្ងាត់មួយ មានចុះហត្ថលេខាជាមួយគ្នាហ្នឹងគ្រឹមត្រូវ មានសេចក្តីជាអាទិថា ៖

- បើពេលណាអាមេរិកាំងថយចេញពីរៀតណាមខាងត្បូង យួននិងកម្ពុជា ក្រោមត្រូវទទួលជ័យជំនះស្មើភាពគ្នា ។ គឺយួនយល់ព្រមប្រគល់ស្វ័យភាព (Auto-nomie) ឲ្យខ្មែរកម្ពុជាក្រោម ។ល។

នៅថ្ងៃទី៥-៥-៧៥ លោកអគ្គសារជាយ៉ាងខ្លាំង ព្រោះស្ថានភាពនៅប្រទេស រៀតណាម ប្រែជាងងឹតអន្តការច្របូកច្របល់ ដូចទ្បាញបាក់ចង្កូត ។ លោកស៊ីន ង៉ុកថាញក៏យកកិច្ចសន្យានោះមកពិនិត្យមើល រួចក៏បត់ច្រកក្នុងហោប៉ៅអាវ ប្រថុយផ្សងព្រេងទៅរកជួបភ្ញៀវ-ហ្វាន់ ។ ពេលនោះខ្ញុំក្តី កូនប្រសារប្រសររបស់ លោកក្តី សំអង្វរលោកឲ្យរត់គេចមួយរយៈសិន ។ លោកត្រូវិក្សាលជំនួសចម្លើយ ។ រួចបណ្តើរកងមួយជិះចេញបាត់ទៅ...

- ពីរថ្ងៃបន្ទាប់ កូនប្រសារប្រសររបស់លោកក៏ផ្សងព្រេងទៅរកខ្ញុំពុកក្មេក...ក៏ បាត់ខ្លួនរហូតទៅទៀត ។

បីថ្ងៃមកទៀត គឺថ្ងៃទី១០-៥-៧៥ រៀតកុងចូលមកចាប់ខ្ញុំ ដាំយកទៅដាក់ខ្លោះ នៅខេត្តដាណាំង ជាមួយជនជាតិយួនមានចំនួន១១ម៉ឺននាក់ ។ ឱយយាដល់វគ្គនេះ ថាច់-ទ្រៀងក៏បង្ហាញកំដៅ ដែលនៅសល់ស្លាកស្នាមបណ្តាលមកពីខ្លោះនោះឲ្យ យាយទៀងឃើញជាកស្តុតាង ។ រួចឱយយាបន្តទៅទៀត ៖

- លុះដល់ខែកញ្ញាឆ្នាំ១៩៧៨ រៀតកុងក៏ដោះលែងអ្នកទោសដែលជាប់ខ្លោះ នៅខេត្តដាណាំង ហើយដែលដើរបានឲ្យវិលត្រឡប់ទៅកាន់លំនៅរៀងៗខ្លួនវិញ ចំណែកអ្នកទោសជិតមួយម៉ឺននាក់ដែលដើរមិនរួច រៀតកុងដាំយកទៅដាក់ក្នុងជំរំ មួយឈ្មោះ Trai Bo គឺជំរំ «វារ» គឺទុកឲ្យស្លាប់ក្នុងជំរំនោះទៅ ! ។
- លុះខ្ញុំចេញពីទីដាក់ខ្លោះនោះមក ទើបខ្ញុំដឹងថាលោកស៊ីន-ង៉ុកថាញស្លាប់ តាំងពីថ្ងៃទី៤-៤-៧៧ នៅក្នុងគុកជីហ្វា ។

ប្រជាជនយួនក្តី ខ្មែរក្តី ទោះបាទរួចចេញពីមន្ទីរឃុំឃាំងក៏ដោយ ក៏គ្មានសេរី- ភាពដែរ ។ គ្រប់ៗគ្នាមកដល់ទីលំនៅ ក៏ត្រូវយួនហាណូយតាមដានគ្រប់ដង្ហើមចេ- ញចូល ។ ដូច្នេះគ្រប់ៗរូបជាពិសេសយួនខាងត្បូង កំពុងលែលកស្សកប៉ាន់ឲ្យមាន ដល់រៀតកុងរួចធ្វើទូកដាក់ម៉ាស៊ីនផ្សងព្រេងរត់ឆ្លងមហាសមុទ្រមកតាមចៅហ្វាយ ឆាយចាស់គឺ បារាំងនិងអាមេរិកាំង ។ ថាច់-ទ្រៀងបន្តទៅទៀតថា ៖

- យួនខាងត្បូងឈឺចិត្តណាស់ ដែលបណ្តាយឲ្យខ្លួនចាញ់បោកយួនហាណូ យខំក្បត់ចៅហ្វាយឆាយបារាំង និងអាមេរិកាំង ដើម្បីមកបំរើវា ។ ព្រោះការដែល

យួនហាណូយបានឈ្នះលើបារាំងក្តី លើអាមេរិកាំងក្តី ក៏ព្រោះតែនៅពេលនោះ យួនខាងត្បូងជាអ្នកធ្វើចារកិច្ចត្រូវវា ។

ឥឡូវខកខួចចិត្តអស់សង្ឃឹមខំបំរើវាអស់រយៈពេល៣០ឆ្នាំ ហើយនៅទីបំផុត យួនហាណូយបញ្ជាក់នាយកទៅដាក់គុកដាក់ខ្លោះទៅវិញ ។ល។ ឆ្លៀតឱកាសដែល យួនកំពុងតែចលាចល ស្លុកប៉ាន់យួនហាណូយដោយរត់រញ្ជ័រញ្ជ័រនោះ ខ្ញុំក៏រត់ មកកាន់ប្រទេសកម្ពុជាដោយខ្លួនឯងខែធ្នូឆ្នាំ១៩៧៩ ។

ក្នុងខែមីនាឆ្នាំ១៩៨០ ខ្ញុំបានជួបលោកគៀង-ឡឿង ជាអតីតអនុសេនិយឯកក្នុង កងទ័ពម៉ែកហូកូរូ និងលោកទ្រីវី-ចូវ ជាអតីតអនុសេនិយឯកក្នុងកងទ័ពម៉ារីន អាមេរិកាំងនៅព្រៃឆតរ ។ លោកទ្រីវីនិងរួចចេញពីគុកនៅហាណូយ ជាមួយនិង អនុសេនិយទៅពីរនាក់ទៀត ភ្លេចឈ្មោះ ។ ក្រុមខ្ញុំនឹងដាក់ ស្ម័គ្រចិត្តចូលបំរើរដ្ឋបទ ដែលមានលោកគៀង-ឡឿងជាមេដឹកនាំក្រោមបញ្ជាការរបស់ស្រីម្នាក់ ដែលមាន ទីចាត់ការនៅកណ្តាលរដ្ឋធានីភ្នំពេញ ។

ក្រុមខ្ញុំមានគ្នា៥នាក់ ធ្វើការជាមួយលោកគៀង-ឡឿង ក្រោមបញ្ជាការផ្ទាល់របស់ ស្រីម្នាក់នៅភ្នំពេញ ។ ទិស្នាក់ការសម្ងាត់របស់យើង តាំងនៅត្រើយខាងកើតទន្លេមេគង្គ ។ ស្រីមេបញ្ជាការបានផ្តល់មាសឲ្យពួកយើងបាយវាយខ្លះៗ ។ នៅដើមខែ មេសាឆ្នាំ១៩៨០ លោកគៀងទទួលបានមាស៥ដុំទ្រឹងពីព្រំដែនខ្មែរ-ថៃ ។ មិនទាន់ បានបានជួបជុំចែកគ្នានៅឡើយ ស្រាប់តែបូជ្ជយមកព័ទ្ធជាប់លោកគៀង និងអនុសេនិយទៅពីរនាក់ នោះយកទៅបាត់ ។ ចំណែកលោកទ្រីវី-ចូវ រស់តែទៅជួបអ្នក ស្រីមេបញ្ជាការធំនៅភ្នំពេញក៏បាត់ខ្លួនរហូត...។

ចំណែកខ្ញុំជាប់ពេញបេសកកម្មនៅព្រែកតាមាក់ ។ ដឹងខ្លួនទាន់កំរិតគេច មកកាន់ខេត្តពោធិសាត់ នៅថ្ងៃទី១៥-៥-៨០ មានបំណងចូលបំរើរដ្ឋបទនៅទី នោះ ។

មកដល់ខេត្តពោធិសាត់ ស្ទាត់ច្រៀប ពីព្រោះរដ្ឋបទខេត្តពោធិសាត់និងខេត្ត កំពង់ឆ្នាំង មានកើតឧប្បត្តិហេតុមួយដ៏ចម្លែក ។ រឿងរ៉ាវមានដូចតទៅនេះ ៖

★ ដោយបំផ្លែចូលឆ្នាំខែទី១៣-៥-៨០ អ្នកដឹកនាំរដ្ឋបទនៃខេត្តទាំងពីរបាន ប្តូរមន្ត្រីធ្វើពិធីជប់លៀងមួយយ៉ាងធំ ដោយចាត់អញ្ជើញមេឃ្យបូជ្ជយមកសុំផឹក ក្នុង ឈរនិងចាត់ការសម្ងាត់ពួកវាឲ្យអស់ ។ មេឃ្យបូជ្ជយក៏ចូលមកសុំផឹកតាមសេចក្តីអញ្ជើញយ៉ាងសប្បាយរីករាយ ។

៥នាទីមុនពេលកំណត់ ដែលមេដឹកនាំរដ្ឋបទខ្មែរនិងចាត់ការចាប់ចងមេឃ្យបូ ជ្ជយទាំងនោះ ស្រាប់តែមានបូជ្ជយយ៉ាងច្រើនចូលមកព័ទ្ធជាប់អ្នកដឹកនាំរដ្ឋបទ ទាន់ពេលមុនដូចបានព្រៀងទុក ។ វាចាប់បានពួករដ្ឋបទមានចំនួនជាង៥០០នាក់

ហើយនាំយកទៅបាត់រហូត...

ថាច់-ឡឿងត្រីក្បាលថ្ងៃអ្វីៗថា ៖

- ខ្ញុំឆ្ងល់សែនឆ្ងល់ ព្រោះមិនដឹងយ៉ាងម៉េច ក៏បូជិយពួកយកការណ៍ម៉្លេះ? ខ្ញុំក៏បន្តដំណើរទៅកាន់ខេត្តបាត់ដំបង មានបំណងមកបំរើរជរបទនៅខេត្តនេះ ។ យប់មិញនេះ ខ្ញុំទៅជួបមេដឹកនាំរជរបទ តែបន្ទាប់ពីបានស្តាប់សំដីអ្នកអាងខុសទំនងរបស់អស់លោកមេៗនោះមក ខ្ញុំក៏ឈប់ទុកចិត្តហើយអស់សង្ឃឹមរលីងផង។

យាយទៀងសួរថា ៖

- ម៉េចបានជាអីចឹងទៅវិញ ?

- ព្រោះមានរឿងដ៏ចម្លែកមួយដែលកើតឡើងនៅផ្ទៃក្នុងក្រុមដឹកនាំ ។ នៅយប់ថ្ងៃទី១៣ និង ១៤ ខែមេសាឆ្នាំ១៩៨០ រង្វៀតពេលចូលឆ្នាំខ្មែរ លោកឡាយ-សាម៉ុន ចៅហ្វាយខេត្តដែលយួនទើបបញ្ជូនមកពីហាណូយ ចាត់អញ្ជើញមេៗរជរបទទៅខេត្តបាត់ដំបងទាំងអស់ ឲ្យចូលរួមក្នុងពិធីជប់លៀងមួយ ច្រៀងរាំអស់រយៈពេល២យប់ដើម្បីចងមិត្តភាព ។

លុះចប់ពិធីនេះហើយ លោកឡាយ-សាម៉ុនថ្លែងជាឧទ្ធារិកថា លោកសុំធានាដឹកអង្គរ ដឹកស្បៀងគ្រប់ៗជំពូកផ្តល់ឲ្យកងទ័ពរជរបទ គ្រប់ៗកន្លែងក្នុងខេត្តបាត់ដំបងទាំងមូល ។ លោកសុំតែមិត្តៗមេៗរជរបទប្រាប់ទីកន្លែង និងចំនួនកងទ័ពតែប៉ុណ្ណោះ ។ល។ និង ។ល។

ថាច់-ឡឿងនិយាយដល់ត្រីមណៈ ក៏ងើបមុខសម្លឹងយាយទៀង ព្រមទាំងនិយាយថា ទើបព្រឹកនេះខ្ញុំមករកជួបមីងដើម្បីសុំយោបល់ ។

លុះពួបព្យាងនេះហើយ យាយទៀងអង្គុយគិតមួយសន្ទុះគាត់ក៏ឆ្លើយថា ៖

- គួរឲ្យចម្លែកមែនៗ ដំណាក់ការជាដំបូងរបស់រជរបទ គឺត្រូវតែកំទេចយួនហាណូយនិងអាយ៉ងរបស់វា ដើម្បីដោះទឹកដីកម្ពុជា ។ សព្វថ្ងៃ បូជិយស៊ីបាយវាល់បាន ម្ហូបមានតែផ្លិរនិងត្រកួនស្មៅរ បងតែអំបិល ។ ចុះហេតុម្តេចចៅហ្វាយខេត្តអាយ៉ងយួននេះ បែរជាមានអង្គរមានស្បៀងគ្រប់ៗមុខ ដឹកនាំយកទៅផ្តល់ឲ្យរជរបទមិនទំនងបែបនេះ ?

* កលល្បិចនេះរៀតមិញប្រើម្តងរួចហើយកាលពីឆ្នាំ១៩៨៥ នៅឯកម្ពុជាក្រោមដោយសម្លាប់ខ្មែរយ៉ាងវិវិក ។ ចំណែកនៅឯប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងរយៈពេលតែមួយ បូជិយបានចូលមកតាំងមូលដ្ឋាននៅពាសពេញដោយយកលេសថា មកវាយកំទេចដេញបាវាំង ។ តែគឺនៅពេកនោះហើយដែលវាបង្កើតបានអាយ៉ងរបស់វាគឺ <ខ្មែររៀតមិញ> ។ លុះមកដល់ជំនាន់យួនហាណូយជារៀតកុង វាដាក់កលល្បិចនេះមកប្រើទៀត ។

★ មើលចុះ ! វាខំបង្កើតឈ្មោះអង្គការអនាមិក រួចមកអង្គការនេះក៏បង្កើតយោធាស្រឡាញ់សម្តេចថ្មី មានចំនួន៤០,០០០នាក់ ឲ្យក៏ទេសសម្លាប់ខ្មែរលង់-ឆល់ ដែលជាម្ចាស់ទឹកដីកម្ពុជាពិតៗ ។ លុះបានទទួលជ័យជំនះជាស្ថាពរហើយ អង្គការក៏ប្រមូលយោធាទាំងអស់ បញ្ជូនចូលចំកណ្តាលអន្តាក់ខ្សែត្រៀមរបស់បូជិយ ឲ្យវាបាញ់សម្លាប់ពោលអស់រលីង ។

ថាច់-ទ្រៀងពោលឡើងថា ៖

- ពុទ្ធាៗ ខ្ញុំបានឮរឿងនេះដែរ ។ ខ្ញុំឆ្ងល់សែនឆ្ងល់ព្រោះពេលនោះយួនជារៀតកុងមានទ័ពចំនួនមួយលាននាក់ មានបច្ចេកទេសផ្នែកខាងធ្វើសង្គ្រាមយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ចំណែកផ្នែកអាវុធមានយ៉ាងច្រើន ។

ថាច់-ទ្រៀងរៀបរាប់ពីចំនួនអាវុធនិងចំនួនស្បៀងអាហាររបស់ទ័ពយួនហាល្លាយ ដូចដែលគាត់អាងបានរៀបរាប់ប្រាប់យាយទៀងរួចមកហើយ...

ចំណែកឯយោធាខ្មែរក្រហមមានចំនួន៤ម៉ឺននាក់ ។ បានឈ្នះខ្មែរលង់-ឆល់ដោយចៃដន្យ ដូច្នោះគ្មានអ្វីជាអស្ចារ្យសោះ ។ ហេតុម៉េចក៏អង្គការបញ្ជូនយោធាទាំងនោះ ទៅវិទោះទឹកដីកម្ពុជាក្រោម ? ម្នាក់ៗស្តាយគ្រាប់តែមួយសំពាយ និងកាំភ្លើងមួយដើម រួចដើរថ្មើរជើងយ៉ាងនោះ ? ។ លុះទទួលដំណឹងថា យោធាខ្មែរក្រហមទាំងអស់នោះ ត្រូវបូជិយបាញ់សម្លាប់ពោលខ្ទេច ខ្ញុំក៏ផ្តន្ទាថា « ងាប់អស់ទៅចុះ » ព្រោះខ្ញុំមិនបានដឹងថា នេះជាឧបាយកលរបស់អង្គការអនាមិកឡើយ ។

យាយទៀងសម្លឹងមុខថាច់-ទ្រៀងព្រមទាំងបញ្ជាក់ថា ៖

- គ្មានស្លៀតអ្វីប្រសើរជាងស្លៀតនេះឡើយ ។ មើលចុះ ! កាលពីថ្ងៃមុន អង្គការអនាមិកប្រើស្លៀតនេះ សម្លាប់យោធាស្រឡាញ់សម្តេចថ្មី ។ ឥឡូវយួនហាល្លាយកំពុងតែនាំយកស្លៀតដដែលនេះមកប្រើ ដើម្បីសម្លាប់ក៏ទេចរជរបទទៅអនាគតទៀត ។ ដូច្នោះបើយើងជឿតែត្រចៀកនិងភ្នែក យើងឃើញថាយួនល្អណាស់ ។ តែបើយើងចេះត្រិះរិះពិចារណានិងប្រៀបធៀប យើងអាចរកឃើញយ៉ាងងាយនូវកលល្បិចក្រឡិចក្រឡុច ដែលមានជាបញ្ញាស់ជាបណ្តោយ ដ៏ក្រខ្វក់អាត្រក់យោរយោរបស់វាទេ ។

ថាច់-ទ្រៀងថ្លែងរឿងថា ៖

- តើយើងធ្វើយ៉ាងម៉េចទៅ បើក្រុមរជរបទខេត្តបាត់ដំបងកំពុងតែបណ្តើរគ្នាចូលអន្តាក់របស់យួនហាល្លាយយ៉ាងនេះ ? ស្តាយអើយសែនស្តាយ... បើដឹងយ៉ាងនេះហើយ តើធ្វើម៉េចទៅ ? បើយើងមីង-ក្អមខ្លះសមត្ថភាពយ៉ាងនេះ ?

ថាច់-ទ្រៀងអង្គុយផ្ទាល់ដីឱបក្បាលជង្គង់សញ្ជឹងគិតមួយសន្ទុះធំ ទើបសុំបបួលមីងទៀងចេញពោលប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់ប្រទេសថៃ ។ យាយទៀងទូន្មា

ឆាប់ថ្ងៃ-ឡើងថា ៖

- គួរក្លាយគេចចេញទៅកាន់បរទេសសិនចុះ ចំណែកឯមីង មីងត្រូវតែនៅក្នុងស្រុកខ្មែរ ព្រោះមីងមានគោលបំណងចង់ស្រាវជ្រាវរកមើលកលល្បិចរបស់យួនហាណូយតទៅទៀត ។ មីងចង់ដឹងថា តើអំណើរតទៅមុខ វាដឹងធ្វើយ៉ាងម៉េចទៀត ដើម្បីលេបយកទឹកដឹកមុខ ឲ្យបានយ៉ាងងាយដូចបេះផ្លែពុទ្ធាទុំយ៉ាងនោះ ? ម្យ៉ាងវិញទៀត មីងចង់ដឹងថា តើវាធ្វើយ៉ាងម៉េចទៀត ដើម្បីត្រួតត្រាប្រទេសខ្មែរឲ្យស្របច្បាប់អន្តរជាតិ ?

បើមីងស្រាវជ្រាវរកឃើញ មីងនឹងសរសេរទុកជាប្រវត្តិសាស្ត្រ ជូនកូនខ្មែរជំនាន់ក្រោយៗ ជាពិសេសទុកសំរាប់អនាគតអ្នកដឹកនាំប្រទេសខ្មែរ ដើម្បីឲ្យចេះប្រុងប្រយ័ត្នខ្លួន កុំបណ្តោយឲ្យចាញ់បោញយួនហាណូយ ដូចមេដឹកនាំមុនៗ ។ កុំឲ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្មែររងទុក្ខវេទនាដូចអ្នកកើតជំនាន់នេះឲ្យសោះ ! ។

ថាច់-ឡើងដើរមកឱបយាយទៀង ព្រមទាំងនិយាយថា ៖

- គោលបំណងរបស់មីងប្រសើរមែនៗ ! ប៉ុន្តែខ្ញុំមានការបារម្ភដល់អាបុរិសិករបស់មីងណាស់ ព្រោះអតីតអ្នករដ្ឋការដូចមីងអីមីង មានបាត់ខ្លួនខ្លះៗទៅហើយ ដូច្នេះសូមមីងប្រយ័ត្នខ្លួនមីងឲ្យមែនទែន ។

ថ្ងៃនេះម៉ោងប្រហែលបីរសៀល ក្រោយពេលបាយល្ងាចរួច ថាច់-ឡើងក៏សំពះសុំលាមីងទៀងចេញដំណើរទៅកាន់ប្រទេសថៃ...

ថ្ងៃទី១៣-៥-៨០ ម៉ោងប្រហែលមួយរសៀល មានអតីតវរសេនីយ៍ទៅម៉ែក-ហ្វ្យូ និងអតីតមេបញ្ជាការនៅអូរសាសាសខេត្តបាត់ដំបងម្នាក់ឈ្មោះគឹម-ហួរ ជាក្មួយរបស់យាយទៀង ដើរចូលមកកាន់កូនមរបស់គាត់ ។

ពេលបានជួបគ្នាជាថ្ងៃជំនួយ៉ាងនោះ កំលោះឱបគ្នា សើចមិនចេញយំមិនចេញ មីងនិងក្មួយកាន់ដៃគ្នាគាំដំរាមរកពាក្យនិយាយគ្នា ។ មួយសន្ទុះធំទើបលោកគឹម-ហួរក្រៀកស្មាមួយមីងបណ្តើរទៅកាន់ដំណើរមុខកូនខ្លួន រួចអង្គុយសួរសុខទុក្ខគ្នាទៅវិញទៅមក ។

លោកគឹម-ហួរល្អះបាត់ស្តាប់រឿងដ៏កំសត់នៃការនិរាសព្រាត់ប្រាស់របស់មីងចប់សព្វគ្រប់ហើយ ក៏ឱបមួយមីងម្តងទៀត ព្រមទាំងសំរក់ទឹកភ្នែកព្រោកៗ...។ មួយសន្ទុះក្រោយមក លោកក៏ចាប់និទានរឿងរបស់លោកដូចតទៅ ៖

មុនព្រឹត្តិការណ៍ថ្ងៃទី១៧-៤-៧៥ចំនួន១ខែ ខ្ញុំត្រូវរបួសយ៉ាងធ្ងន់នៅអូរសាសាស ។ ក្រសួងកងទ័ពក៏ដឹកខ្ញុំតាមឧទ្ធកម្មតចក្រនាំយកទៅដេកពេទ្យព្រះកេតុមាលាភ្នំពេញ ។

នៅថ្ងៃទី១៧-៤-៧៥ ម៉ោង១រសៀល អង្គការអនាមិកចេញបញ្ជាដេញអ្នកជម្ងឺ

អ្នករបួស និងអ្នកពិការចំនួន២ម៉ឺននាក់ ឲ្យចាកចេញពីមន្ទីរពេទ្យជាបន្តបន្ទាប់ ។ ខ្ញុំក៏ទប់ខ្លួននឹងឈើច្រត់ បន្តដើរជាមួយប្រជាជនតាមផ្លូវជាតិលេខ១ មានបំណងរត់គេចទៅកាន់ប្រទេសវៀតណាមខាងត្បូង ។ ពេលនោះតាមផ្លូវជាតិលេខ១ មានប្រជាជននិងទ្បាងយ៉ាងណែនណាត់គាត់តាប់ចៀសភ្លាមិធន្ត ។ នៅថ្ងៃទី២-៥-៧៥ ខ្ញុំក៏ទៅដល់ភូមិអ្នកល្បឿង ខ្ញុំទទួលបានព័ត៌មានថា យួនហាណូយសំរេចជោគជ័យគ្រប់គ្រងប្រទេសវៀតណាមទាំងមូលជាស្រេច ។ ដូច្នេះខ្ញុំត្រូវតែព្យួរលាក់ខ្លួនសំណាក់នៅភូមិទនេសិទ ។ ខ្ញុំរកក្រុមខ្មែរក្រហមថា ខ្ញុំជាកូលស៊ីល្អមូលចាប់ត្រី ចាប់អន្តងតាមទូតនេសាទនៅអ្នកទ្រូ ។ ខ្ញុំក៏រកបន្ថែមថា កំពុងចាប់ត្រីស្រាប់តែមានគ្រាប់កាំភ្លើងមួយហើរមកចំភ្លៅខ្ញុំ ខ្ញុំក៏មានរបួសយ៉ាងធ្ងន់នេះ ។ ខ្ញុំចេះព្រោកប្រាជ្ញតាមវាទៈជាជើងឈ្នួល ជាកូលី ញ៉ាំងឲ្យវាជឿគ្មានសង្ស័យថា ខ្ញុំជាមេទាហានឡើយ ។ ខ្ញុំមានទេពកោសល្យចេះល្បិចចាប់អន្តងយ៉ាងច្រើនប្រសប់ ។ ខ្មែរក្រហមក៏ដាក់ទិសខ្ញុំឲ្យចាប់អន្តងនៅមាត់ទន្លេជិតកំពង់ចម្លងអ្នកល្បឿង ដែលជាផ្លូវចេញចូលពីស្រុកខ្មែរទៅព្រៃឆក...

ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥ ខ្ញុំបានឃើញដោយផ្ទាល់ភ្នែកនូវពួកនាយទាហានវៀតកុង ចូលមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជា ដើរប្រមូលអាណិកជនយួន ដឹកនាំទៅកាន់ស្រុកវ៉ាជាហូរហែរ ។

រាល់ៗយប់ខ្ញុំបានឃើញទ្បាង Peugeot 404 និង Mercedes ជាច្រើនរយគ្រឿងតំរៀបជាជួរ ចាំបរចុះក្នុងសាឡាងនៅព្រែកអ្នកល្បឿង ដើម្បីឆ្លងទន្លេបញ្ជូនទៅកាន់ស្រុកយួនជាហូរហែរ ។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៧៥ដល់ឆ្នាំ១៩៧៧ រាល់ៗយប់មានទ្បាងកាម៉ុងជាច្រើនបិទបាំងគ្របជិត ដឹកទ្រព្យសម្បត្តិឆករខ្មែរមកឈប់កកកុញរង់ចាំចុះសាឡាងនៅកំពង់ចម្លងអ្នកល្បឿង ដើម្បីដឹកឆ្ពោះទៅទិសតែមួយ ។

នៅចុងឆ្នាំ១៩៧៧ ជារៀងរាល់ថ្ងៃ ខ្ញុំតែងឃើញទ្បាងកាម៉ុងជាច្រើន ដឹកឈើមានទ្វារ បង្អួច តុ ទូ កៅអី ក្បារខៀន ។ ទ្បាងទាំងនោះគ្មានបិទបាំងអីទេ ខ្ញុំអាចមើលឃើញច្បាស់ៗនូវឥវ៉ាន់អស់នោះ ដែលពួកវាដឹកយកទៅជាហូរហែរ...

ពេលនោះយាយខៀងចាប់ដៃក្មួយព្រមទាំងនិយាយថា ៖

- គឺព្រោះតែយ៉ាងនេះហើយ បានជាអង្គការចេញបញ្ជាដេញប្រជាជនខ្មែរក្នុងមួយឆករឲ្យថយចេញពីទីលំនៅ និងថយឲ្យឆ្ងាយជាង២គ.ម.ពីផ្ទះជាតិ និងពីដីស្ទឹង ។ ឱ ! ខ្មែរបានលះបង់ពោលទ្រព្យសម្បត្តិយ៉ាងច្រើនឥតគណនា ដើម្បីទុកឲ្យយួនទេតើ ! ។

អង្គការប្រើស្មៀតនេះប្រសើរណាស់ ។ រួចវាបញ្ជូនវៀតកុងជាក្រុមៗ ខ្លះដើរ

ប្រមូលទ្រព្យសម្បត្តិធុរកិច្ចខ្មែរ ប្លង់ដឹកជញ្ជូនទៅកាន់ស្រុកយួនដោយសេរី ។ ផែនការរបស់យួនវៀតមិញព្រាងទុកប្លង់ទ្រព្យសម្បត្តិទ្រទេសខ្មែរនេះ មីងបានដឹងច្បាស់តាំងពីឆ្នាំ១៩៤៨មកម្ល៉េះ ដែលវាបាននិយាយថា ៖

- បើធ្វើសង្គ្រាមជាមួយខ្មែរ ឈ្នះបានធ្វើស្តេច ចាញ់បានធ្វើជាសេដ្ឋី ។

បច្ចុប្បន្ននេះ យួនហាល្បាយពួនតែក្នុងទីងងឹត ដោយប្រើតែឈ្មោះអង្គការ វាអាចប្លង់ទ្រព្យសម្បត្តិធុរកិច្ចខ្មែរយកទៅធ្វើជាសេដ្ឋីបានមែន ។ វាសំរេចផែនការរបស់វាបានយ៉ាងស្អាត ព្រមទាំងលាក់ការណ៍បានយ៉ាងជិតជំដែល...

លោកអតីតតវរៈសេនីយ៍ទោតិម-ហ្គុរចាប់ដៃម្តាយមីងច្របាច់ស្រាលៗ ព្រមទាំងបញ្ជាក់ថា ៖

- ខ្ញុំក៏យល់ដូចមីងអញ្ចឹងដែរ... ដូច្នេះខ្ញុំសន្និដ្ឋានថា អង្គការអនាមិកគឺយួនហាល្បាយ ។

ពេលនោះមានកូនចៅរបស់លោកតិម-ហ្គុរ៧នាក់ក៏ចូលមកដល់ បាននាំយកមកជាមួយនូវម្ហូបចំណី ដើម្បីស្រស់ស្រូបបាយល្ងាចនៅក្បែរកូនខ្លួនយាយទៀង ។

ចំណែកលោកតិម-ហ្គុរ បែរមកខ្សឹបមីងទៀងថា ក្រុមលោកមានគ្នា៣៦នាក់ ស្ម័គ្រចិត្តវិលត្រឡប់មកកាន់ប្រទេសខ្មែរ ដើម្បីរៀបចំផែនការកំទេចយួនហាល្បាយ ដើម្បីរំដោះទឹកដីកម្ពុជា ។

នៅខេត្តបាត់ដំបង ក្រុមខ្ញុំមានបំណងសូមចាត់តែងតាំងមីងជាប្រធានសម្ងាត់ជាខ្មែររយៈសំរាប់ក្រុមខ្ញុំចេញចូល ។ រណសិរ្សនេះគេឲ្យឈ្មោះថា រ.ជ.រ.ប.ខ. ដែលមានលោកស៊ីន-សានជាប្រធាន ។ ឥឡូវនេះយើងមានបណ្តុះខ្សែរយៈពាសពេញប្រទេសខ្មែររួចហើយ ។ មេ្យដឹកនាំសុទ្ធតែជាស្រីៗ ។ នៅខេត្តបាត់ដំបងនេះ ក្រុមខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ឃឹមយ៉ាងមាំពិតម្តាយចំពោះមីង... លោកតិម-ហ្គុរសម្តីងម្តាយមីងចាំស្តាប់ចម្លើយ...

យាយទៀងឆ្លើយភ្លាមដោយមិនបាច់គិត ៖

- ក្មួយសំឡាញ់មីងអើយ ! មីងស្តាយណាស់នូវសេចក្តីស្នើនេះ តែមីងមិនទទួលទេ ។

សេចក្តីបដិសេធរបស់មីងទៀង ញ៉ាំងឲ្យលោកតិម-ហ្គុរឆ្ងល់យ៉ាងខ្លាំង ។ ព្រោះលោកធ្លាប់ដឹងចិត្តគំនិតមីង ដែលជាស្រ្តីម្នាក់ធ្លាប់ដុះសតិសម្បជញ្ញៈយ៉ាងមុតស្លេហាជាតិ ជាពិសេសគាត់ចេះជួយខ្មែរកម្ពុជាក្រោម គាត់ស្គាល់ច្បាស់សត្រូវសួរពូជរបស់ខ្មែរ ។ តែហេតុម៉េចពេលនេះ ក៏គាត់មិនជួយឧបត្ថម្ភជរិបទអញ្ចឹង ?

លោកតិម-ហ្គុរកំពុងឆ្ងល់ ស្រាប់តែយាយទៀងទូន្មានថា ៖

- ក្មួយសំឡាញ់មីងអើយ ! កុំអាលបណ្តើរគ្នាដើរចូលអន្ទាក់ខ្លាំង ! យើងមិន

អាចធ្វើការប្រឆាំងចំពោះយួនហាណូយនៅក្រោមច្រមុះវាងាយៗយ៉ាងនេះបានទេ ព្រោះវាមានកលល្បិចក្រឡិចក្រឡួចណាស់ ។ មើលចុះ ! យើងពិតជាខ្មែរឡើង ជាមួយខ្មែរ ! យើងឃើញតែខ្មែរក្រហមសម្លាប់ខ្មែរ... ស្រាប់តែយួនហាណូយចូលមកលុកលុយប្រទេសខ្មែរ បានយ៉ាងងាយដូចបេះផ្លែពុទ្ធាទុំទៅវិញ ។ គឺវាប្រើតែកលល្បិចគ្មានឈប់គ្មានឈរ...

ពេលនោះបរិយាកាសសែនអាប់អួរ មីងនិងក្មួយធ្វើមុខស្មើរឿងៗខ្លួន...ចំណែកអ្នកអង្គុយស្តាប់ទាំងអស់ក៏គ្មាននរណាពេញចិត្តចំពោះយោបល់របស់យាយទៀងទេ ។

គ្រប់ៗគ្នាមានទឹកមុខស្ងួត ។ យាយទៀងចាប់ដៃក្មួយគីម-ហ្គរ ព្រមទាំងនិយាយវែកញែកបន្តទៅទៀតថា ៖

- នេះ ! ជាដំបូន្មានរបស់មីងចំពោះក្មួយគីម-ហ្គរផ្ទាល់ មិនមែនមីងនិយាយជាផ្លូវការទេ !... ពីព្រោះក្នុងគ្រួសាររបស់យើង មនុស្សចាស់ៗអ្នកចេះដឹង ត្រូវអង្គការសម្លាប់ចោលខ្លួនអស់ទៅហើយ គឺនៅសល់តែមីងនិងក្មួយនេះទេ ។ ដូច្នេះយើងត្រូវតែចេះប្រុងប្រយ័ត្នរក្សាជីវិតសិរិទ្ធជា ។ល។

យាយទៀងស្ទើរត្រឹមហ្នឹង គាត់ក៏ក្រោកដើរទៅរៀបបាយទឹកជូនក្មួយៗពិសារ ។ លុះបាយល្ងាចរួច ម៉ោងប្រហែល៦កន្លះ ក្រុមស្ម័គ្រចិត្តហ៊ានធ្វើពិធីកម្មបូជាជីវិតដើម្បីដោះទឹកដឹកម្តុំពីយួន ក៏សុំលាយាយទៀង រួចបំបែកជូរទៅកាន់ទីដៅរៀងៗខ្លួន ។ ពេលនោះមានយុវជនពីរនាក់ក្មេងៗ មិនទាន់សុំលាយាយទៀងទេ បែរជាសម្លឹងមុខគាត់ព្រមទាំងស្តីប្រមាថគាត់ថា ៖

- បើមីងមិនជួយចូកជួយថែរទេ សុំកុំយកជើងវាទឹកណា ! ។

យាយទៀងមិនអាក់អន់ចិត្តនឹងពាក្យផ្តើមខ្លះការគួរសមនេះទេ ។ គាត់ញញឹមជំនួសពាក្យចម្លើយ ហើយក៏នឹកក្នុងចិត្តសរសើរថា ៖

- នេះបានចំពោះអ្នកស្នេហាជាតិពិតមែន ៖ ហ៊ានថាហ៊ានធ្វើ ! ប៉ុន្តែគួរឲ្យស្តាយណាស់ សង្ស័យតែបណ្តើរគ្នាចូលក្នុងអគ្នាក់ខ្លាំងទេដឹង ? អូ ! នេះមកតែពីគ្នាខ្លះការពិសោធន៍ មិនដែលស្គាល់ថ្នាំក្តៅ មិនដែលស្គាល់កលល្បិចយួនហាណូយ...

ចំណែកលោកអតីតវរៈសេនីយ៍ទោគីម-ហ្គរ អង្គុយផ្ទាល់ដី ឱបក្បាលជង្គង់កំប្រជ ។ សម្តីមើលមុខយាយទៀងរបស់លោកមួយសន្ទុះធំ កំពុងពិចារណាគួរពាក្យទូន្មានរបស់ម្តាយមីង ។ លោកគីម-ហ្គរអាណិតមីងរបស់លោកខ្លាំងណាស់ ក៏ស្រក់ទឹកភ្នែករលឹងរលោង ហើយក្រោកដើរទៅឱបម្តាយមីងព្រមទាំងជំរុញថា

- មីងជាទីគោរពអើយ ! ពិតណាស់ហើយថា យួនហាណូយមានកលល្បិចយ៉ាងល្អិតល្អន់ ខ្ញុំទទួលស្គាល់អញ្ចឹងដែរ ។ យើងមិនងាយធ្វើអ្វីៗប្រឆាំងនឹងវានៅ

ក្រោមប្រមុខវាងាយៗបានទេ ។ ប៉ុន្តែមីងអើយ ! ក្នុងឈឺចិត្តណាស់ ពេលនេះក្នុង ផ្សងព្រេងជាចុងក្រោយសាកលមើល ។ ព្រោះបើយើងចេះតែនៅស្ងៀមបណ្តា- យឲ្យវាវាតទីយកទឹកដីស្រួលៗយ៉ាងនេះ យើងខ្មែរមានការខ្មាស់អៀនយូរហាល យជាគ្រែលេង ។

យើងខ្មែរចេះតែនៅស្ងៀម ទើបយើងត្រូវបានបង់ទឹកដីកម្ពុជាក្រោមមួយនគរ ទៅហើយ គ្មានធនធានដៃជាមួយវាសោះ...

មុននឹងសុំលា លោកគឹម-ហួរថ្ងៃសុំទោសម្តាយមីងចំពោះពាក្យផ្ដើមត្រគោះ បោះបោកខ្លះការគួរសមនៃកូនចៅរបស់លោកអម្បាញ់មិញនេះ ។ មីងនិងក្មួយក៏ សុំលាគ្នាទាំងទឹកភ្នែករលីងរលោងត្រឹមណោះ ។

នៅយប់នោះ យាយទៀងទទួលទានដំណែកមិនលក់ទាល់តែសោះ គាត់ពួន ដេកក្នុងបន្ទប់បង្គន់ផ្ទាល់ថ្ម ក្បាលកើយដៃឆ្នេង ដៃស្តាំគងថ្លាស ។ គាត់ព្រួយបារម្ភ គួរការផ្សងព្រេងនៃក្មួយគឹម-ហួររបស់គាត់ ។ ម៉្យាងទៀត គាត់នឹកស្រមៃឡើងវិញ គួរកលល្បិចរបស់អង្គការអនាមិក និងកលល្បិចរបស់យួនហាលយ ប្រមូលយក មកប្រៀបធៀប ក៏ឃើញក៏យល់ គឺជាស្ងៀតចេញមកពីប្រភពតែមួយ...។

ឧទាហរណ៍ដូចជារបបរបស់អង្គការ ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី១៧-៤-៧៥ ដល់ថ្ងៃទី១៩ -៤-៧៥ អង្គការបង្កើតយាតករប្រាំក្រុម រួចបំបែកជាច្បាស់ដោយខ្សែក្សាញ់ត្រួត រួចទើប បញ្ជូនឲ្យសម្លាប់ខ្មែរជាដំណាក់ៗ និងកំណត់ពេលវេលាយ៉ាងត្រឹមត្រូវ... តើក្រុម ណាត្រូវចេញនៅពេលណា ត្រូវសម្លាប់ខ្មែរចុះណា ។ល។ និង ។ល។

ចំណែកក្រុមខ្មែរក្រហមវិញ អង្គការបំបែកជា២និទ្ទាការគឺ ៖

- ★ ខ្មែរក្រហមនិទ្ទាការខ្មែរមាន ខែក-ប៉ែន ហៅមិត្តស៊ូ និងដា-ហ៊ុន ហៅមិត្ត វ៉ាញ ជាដើម ។
- ★ ខ្មែរក្រហមនិទ្ទាការយួនមាន តាប៉ែត និងតាកៅជាដើម ។
- អង្គការបំបែកយោធាជាពីរក្រុមគឺ ៖
- ★ ក្រុមទី១ មានយោធាភ្លេងៗ អាយុក្រោម១៥ឆ្នាំ ដែលមានមេៗកាន់កាប់ដឹក នាំ ជាអតីតចោរព្រៃ ។
- ★ ក្រុមទី២ យោធាស្ម័គ្រចិត្តបូជាជីវិតបំរើសម្តេច មានចំនួនបួនម៉ឺននាក់ ។ ក្រោយថ្ងៃទី១៧-៤-៧៥ អង្គការចេញបញ្ជាហាមឃាត់ជាដាច់ខាត មិនឲ្យជួបបងប្អូ

នម៉ែម៉ី ឬប្រជាជនថ្មីឡើយ ។ ចំណែកប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ អង្គការបំបែកជាពីរគឺ ៖

★ ប្រជាជនចាស់ គឺប្រជាជនដែលបានបំរើអង្គការតាំងពីថ្ងៃទី១៨-៣-៧០មកម៉្លេះ ។

★ ប្រជាជនថ្មី គឺប្រជាជនដែលអង្គការទើបនឹងបានកាត់ក្តាប់ នៅក្រោយថ្ងៃទី ១៧-៤-៧៥ ព្រមទាំងចាត់ទុកដូចជាអ្នកទោសឧក្រិដ្ឋទាំងអស់ ។

ឥឡូវយើងក្រឡេកមើលយួនហាណូយចូលមកលុកលុយរាតត្បាតប្រទេសខ្មែរ វាប្រើកលល្បិចដដែល ដើម្បីបំបែកប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរជាច្រើនក្រុម ដើម្បីងាយគ្រប់គ្រង ។

★ ក្រុមទី១ ជាអតីតខ្មែរវៀតមិញ ឬអតីតខ្មែរក្រហមនិរតិយ ដែលមានហេង-សំរិន, ហ៊ុន-សែន, ជា-ស៊ីម, តាប៉ែត ឬ ហេង-ទាវ ។

★ ក្រុមទី២ គឺអតីតខ្មែរវៀតមិញ អតីតខ្មែរក្រហមនិរតិ ។ ឃើញបូជិយបរទ្បានដើរប្រមូលនាំយកមកបំពាក់អាវុធឲ្យឡើងវិញ រួចដាក់ឈ្មោះថា < កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធប្រជាជនបដិវត្តន៍កម្ពុជា > ។

★ ក្រុមទី៣ យោធាខ្មែរក្រហមក្រុមទី៣ ដែលស្ម័គ្រចិត្តកំទេចសក្តិភូមិ និងចក្រពត្តិ មេកាត់ក្តាប់ភាគច្រើនជាជាតិយួនលួចបន្លំដាក់ឈ្មោះជាខ្មែរ បច្ចុប្បន្នវិលត្រឡប់មកតាំងមូលដ្ឋានពាសពេញព្រៃក្នុងប្រទេសខ្មែរឡើងវិញ ប្រើយីហោខ្មែរក្រហមដដែល ។

★ ក្រុមទី៤ ក្រុមកុមារឈាមមុខ ដែលស្ម័គ្រចិត្តកំទេចខ្មែរក្រហម ក្រុមនេះមានអាយុពី១៨ទៅ២៥ឆ្នាំ បើករិតត្រឹមឆ្នាំ១៩៧៣នេះ ។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់ថា សព្វថ្ងៃនេះមាន២៥ម៉ឺននាក់ ។

★ ក្រុមទី៥ ក្រុមបញ្ជីវន្តក្មេងៗមានសញ្ជាតិជាយួន លួចបន្លំធ្វើជាខ្មែរ ដាក់ជាឈ្មោះខ្មែរទាំងអស់ ។

★ ក្រុមទី៦ ខ្មែរឥស្លាម ក្រុមនេះសាហាវណាស់ ។

★ ក្រុមទី៧ មានចំនួន៦ម៉ឺននាក់ លាក់ខ្លួនយ៉ាងស្ងាត់ដាក់ឈ្មោះជាអាទិកំបាំង គឺក្រុមបង្អែកបដិវត្តន៍ ។ ក្រុមខ្មែរអាយុចំណាយថវិកាមួយថ្ងៃៗជាច្រើនលានរៀលចិញ្ចឹមក្រុមហ្នឹង ។ គឺក្រុមយាតករអាទិកំបាំងទៅអនាគត ។

គួរកត់សំគាល់ អង្គការក្តី យួនហាណូយក្តី វាចូលរាតត្បាតលុកលុយប្រទេសខ្មែរ វាប្រើស្លៀតតែមួយ គឺចូលមកជាដំបូងវាមិនទាន់ទុកចិត្តខ្មែរ វាតែងតែលើកបន្តបន្តខ្មែរពិតៗ ដែលស៊ីជោរឲ្យធ្វើការជំនួសខ្មែរអាយុវែងវាសិន លុះឃើញថាអស់មានគ្រោះថ្នាក់ហើយ ទើបវាចាត់កំទេចបដិវត្តន៍ខ្មែរស៊ីជោរនោះចេញ ទើបវាដាក់ខ្មែរអាយុវែងរបស់វាវិញ ។ល។

មើលចុះ ! អង្គការចូលលុកប្រទេសខ្មែរក្នុងរយៈពេល១០៩ដំបូង វាបញ្ចេញតែខ្មែរ ក្រហមនិរន្តរភាពខ្មែរគឺបក្សខ្មែរក្រហមរបស់ខៀវ-សំផន និងក្រុមខ្មែរក្រហមកើត មកពីចោរ ខ្មែរក្រហមនេះស៊ីជោរលោតសម្លាប់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរវិវក់ ញ៉ាំងឲ្យប្រជា រាស្ត្រខ្មែរបាក់ស្បាតយប់ហ៊ានកំរើក ទើបអង្គការបញ្ចេញតែខ្មែរវៀតមិញក្រុម ទី១ គឺសមាជិកបក្សប្រជាជនបដិវត្តន៍ខ្មែរ ។ អង្គការចាត់តាំងជាស្រេច ជាប្រធាន សហករណ៍ ជាគណៈតំបន់ បន្តមកជាតំណាងរាស្ត្រ ។ នៅចុងឆ្នាំ១៩៧៧ អង្គការ ឃើញរាស្ត្រខ្មែរក្លាយជាមនុស្សម៉ាស៊ីនអស់ហើយ ទើបអង្គការបញ្ចេញអតីតខ្មែរ វៀតមិញក្រុមទី២ គឺកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធបដិវត្តន៍ឯកភាពរបស់កម្ពុជា ។ អង្គការ បញ្ជាឲ្យប្រើយីហោខ្មែរក្រហមនិរតី ។

- ក្រុមនេះមានភារកិច្ចរួមជាមួយក្រុមយោធាកម្រិតកំបាំង ត្រូវសម្លាប់ខ្មែរក្រហម និរន្តរភាពខ្មែរ ត្រូវសម្លាប់គណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៃរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។ល។

តំឡូវយើងត្រូវគួរក្រឡេកសម្លឹងមើលយុទ្ធសាស្ត្រពេលវាចូលលុកលុយ ប្រទេសខ្មែរ វាអនុវត្តស្បៀតរបស់អង្គការជំនើល បានត្រឹមត្រូវ បានហ្មត់ចត់ ។

នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩ យុទ្ធសាស្ត្រចូលរាតត្បាតប្រទេសខ្មែរជាដំបូង មិនទាន់ ទុកចិត្តលើខ្មែរ វាក៏អំពាវនាវរកខ្មែរអ្នកចេះដឹងសុំជួយធ្វើការវា ។ ពេលនោះមាន សាស្ត្រាចារ្យជាដើមស្ម័គ្រចិត្តចូលបំរើវា ។ វាក៏ចាត់តែងតាំងជាចៅក្រសួងនានា ។

នៅខេត្តបាត់ដំបង វាចាត់តែងតាំងយុវជនខ្មែរដ៏ក្មេងម្នាក់ឈ្មោះ ស.ក.ត. អាម្យប្រហែល២៧ឆ្នាំ ឲ្យធ្វើចៅហ្វាយខេត្តបាត់ដំបង ។ បងប្អូនខ្មែរយើងធ្វេសប្រហែសណាស់ ឲ្យតែមានបុណ្យសក្តិហើយ ក៏តាំងភ្លេចខ្លួនភ្លាម គ្មានចេះប្រើខ្លួនក្បាលពិចារណាទាល់តែសោះ ។ ពេលនោះបរិយាកាសសែនឯងធិតអន្តកា យើងមិន ទាន់ឃើញច្បាស់ថាធរណាទទួលជ័យជំនះនេះទេ ? ព្រោះយើងចេញរួចពីកណ្តាប់ដៃអង្គការ យើងបែរជាចូលអន្តាក់របស់យុទ្ធសាស្ត្រទៅវិញ ។ យើងឃើញផ្ទាល់ភ្នែកថា បូជ្ជយកំពុងតែប្រមូលទ្រព្យសម្បត្តិខ្មែរគ្រប់បែបគ្រប់យ៉ាងដាក់ទ្បានដី កចេញដោយសេរី ។

លោកៗដែលយុទ្ធសាស្ត្រលើកបន្តបញ្ជូនជាចៅក្រសួងនានា មានលោក ខ្លះស្លុតហ្គុស មានលោកខ្លះវាយបូកហ្គុស ខ្លះឡើងជំនោរបុណ្យសក្តិ ស្រាប់រៀប ការប្រពន្ធធ២-៣ភ្លាម ។ ពេលរៀបការប្រពន្ធនិមួយៗ ក៏នាំមិត្តភក្តិដែលជាចំពោះរាំ ជាច្រើនផ្លាស់មកហើយនោះ នាំគ្នាលោតរាំទល់ភ្លឺ ។ល។

ពេលនោះប្រាក់ខែជាអង្ករកំប៉ុងអំបិលកំប៉ុង ។ ចំណែកឯបូជ្ជយុទ្ធសាស្ត្រ ណាស្ទាត់ច្រៀប ។ វាគោរពរិទ្ធិយនិងផែនការយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ។ វាបណ្តោយឲ្យនា មីនខ្មែរប្រាក់ខ្មែរអង្ករកំប៉ុង-អំបិលកំប៉ុងឈ្នួលបុណ្យសិរិទ្ធិ ។

ឆឹកៗទៅក្នុងត្រូវខ្ពស់រៀនយុទ្ធសាស្ត្រហាណូយជាត្រៃលែង ។ ចំណែកវាៗកំពុងសម្លឹង ធ្វើការសម្របសម្រួលវា ដែលវាមានគំរោងផែនការទុកជាស្រេចរួចមកហើយ ។

មើលចុះ ! បូជ្ជយកំពុងបើកបរទ្បានដើរប្រមូលអតីតខ្មែររៀនមិញក្រុមទី១មាន ឧបាយ-សិរិន, ហ៊ុន-សែន, ជា-ស៊ីម, តាប៉ែតជាដើម ដាំយកទៅបំពាក់បុណ្យសក្តិ ជាលំដាប់លំដោយ ឲ្យចាត់ការសម្លាប់និងកំចាតយាស្ត្រខ្មែរជាម្ចាស់ទឹកដីពិតៗទៅ ទៀត ។

បូជ្ជយកំពុងបើកបរទ្បានប្រមូលអតីតខ្មែររៀនមិញក្រុមទី២គឺក្រុមខ្មែរក្រហម ឆិរតី និងយោធាខ្មែរក្រហមក្មេងៗដែលសេសសល់នៅរស់ ដាំយកទៅចិញ្ចឹមរួច បំពាក់អាវុធឲ្យឡើងវិញ ។ ប្រជាជនខ្លះៗខ្វះការពិចារណា បែរជាយល់ច្រឡំស្មាន តែយុទ្ធសាស្ត្រហាណូយចាប់ខ្មែរក្រហមទាំងនោះដាំយកមកឃុំឃាំង ។ តាមការពិតទៅ វាយកពួកនេះ មកបញ្ចូលក្នុងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធប្រជាជនបដិវត្តន៍កម្ពុជាទៅ វិញទេ ។

យុទ្ធសាស្ត្រហាណូយឆ្លែប្រឌិតក្រុមនេះ ឲ្យទៅជាចោរដើរប្លន់បាញ់សម្លាប់កំចាតយា- ស្ត្រខ្មែរជាថ្មីម្តងទៀត សាហាវណាស់ គឺវាប្រើស្លៀតវាយទឹកកំចាតយាត្រី គ្មានស្លៀ តអ្វីប្រសើរជាងស្លៀតនេះឡើយ ។

បើគនរខ្មែរទៅជាគនររបស់ចោរយ៉ាងនេះ វាស្ត្រខ្មែរអស់សង្ឃឹមបង្ខំចិត្តត្រូវ តែប្រមូលគ្រួសារដែលសេសសល់នៅរស់បន្តិចបន្តួចនោះ បណ្តើរគ្នាទៅកាន់ប្រ- ទេសថៃ បន្ទូលទឹកដីទុកឲ្យយុទ្ធសាស្ត្រហាណូយ ។

បូជ្ជយកំពុងបើកបរទ្បានដើរប្រមូលក្មេងកំព្រាខ្មែរអាយុ១៥ឆ្នាំ ដែលអង្គ ការលត់ដំដល់កំពូលរួចហើយ ដឹកនាំចេញពីប្រទេសខ្មែរ វាប្រាប់ថា វាដាំទៅរៀន សូត្រនៅហាណូយ ។

នេះក៏ជាផែនការអាថ៌កំបាំងរបស់យុទ្ធសាស្ត្រហាណូយ ខ្ញុំរាយរាប់រួចហើយក្នុងរយៈ ពេលមួយឆ្នាំ កលល្បិចប្រើស្លៀតចោរមានគុណភាពប្រសើរណាស់ វាឃើញថា វាស្ត្រខ្មែរគ្មានប្រតិកម្ម គ្មានឧបសគ្គអ្វីរារាំងដល់វាទៀតទេ ព្រោះឃើញតែបណ្តើរ គ្នាចេញចោលទឹកដីជាហូរហែរ ។ល។

យុទ្ធសាស្ត្រហាណូយក៏ចាប់ផ្តើមបញ្ចេញខ្មែរអាយុ១៥របស់វា គ្រប់គ្រងប្រទេសខ្មែរ ឲ្យពេញលេញ ។

ក្នុងខែមេសាឆ្នាំ១៩៨០ យុទ្ធសាស្ត្រហាណូយបានបើកអង្គប្រជុំមួយយ៉ាងធំក្នុងវត្ត រំដួល ។ អង្គប្រជុំនេះ វាចាត់អញ្ជើញទៅក្រសួងជាជាតិខ្មែរពិតៗក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ទាំងអស់ មាន ស.គ.ត. ក៏មករួមប្រជុំដែរ ។

លុះជួបជុំគ្នាស្រេចបាច់ហើយ ក៏ឃើញយុទ្ធសាស្ត្រហាណូយម្នាក់តូចទាបត្រឿ មិនធាត់

មិនស្តាប់ មុខធំប្រមុះកំពិត សក់ស្លុតកាត់ខ្លី អាជ្ញាប្រហែល៤៥ឆ្នាំ ស្លៀកពាក់ខ្មៅ ស្បែកជើងកងឡាន ចេញមកឈរកណ្តាលអង្គប្រជុំ រួចចាប់ផ្តើមថ្លែងការណ៍ជា ភាសាខ្មែរ លំដាប់វាក្យសព្ទភាសាខ្មែរជំនាន់របបអង្គការអនាមិកទាំងអស់ ។

យួនហាណូយនេះប្រកាសជាឧទ្ធារិកប្រាប់ចៅក្រសួងជាតិខ្មែរទាំងឡាយនោះ ព្រមទាំងចៅហ្វាយខេត្ត ស.គ.ត. ថា អង្គប្រជុំថ្ងៃនេះសំរាប់ដឹកនាំចៅក្រសួងណា ដែលមានប្រពន្ធពីរ សំរេចបញ្ឈប់មិត្តៗទាំងអស់នោះឲ្យមិនឲ្យធ្វើការចាប់ពីថ្ងៃស្អែកនេះទៅ ។

ពេលនោះឃើញបូជិយម្នាក់ចូលមកខ្វិបជាមួយយួនជាប្រធានអង្គប្រជុំមួយ សន្ទុះ ប្រធាននេះក៏ក្រឡេកភ្នែកសម្លឹងទៅតាម្នាក់ រួចលើកដៃចង្អុលព្រមទាំងសួរ ថា ៖ យី ! មិត្តនេះដូចជាមិនដែលឃើញ ? ។

តាមាយដែលត្រូវយួនចង្អុល ក៏មានអារម្មណ៍តក់ស្លុតស្ទើរជាយ៉ាងខ្លាំង ។ គាត់ឆ្លើយរនិបរនិប បា...ទ ! ខ្ញុំទើបមកពីជំរំខៅអីដឹង ។

យួន ! វាចេះអត់ផ្គត់លាក់ពុតល្អណាស់ ។ វាបង្ហាញនូវសប្បុរសធម៌ជាតិច្នោះ ចំពោះមុខប្រជាជនយ៉ាងច្រើនកុះករនេះ ។ វាសំដែងទឹកមុខព្រឺម ឆិយាយទង ភ្លឺទៅកាន់តាមាយថា ៖

- ឱ ! មិត្តទើបវិលត្រឡប់មក ! តើមានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបើកអង្គរបូនោះ ? ។

យួននេះបោយដៃហោយួនម្នាក់ ជាអ្នកកាន់បញ្ជីអង្គរ វាបញ្ជាឲ្យសួរឈ្មោះ សួរទីលំនៅ រួចបើកអង្គរឲ្យតាមាយ២គីឡូ ។ ប៉ុន្តែក្រោយមក២-៣ថ្ងៃ តាមាយអភ័ ព្វនេះ ត្រូវយួនហៅទៅជួប ហើយទាំងពីរនោះមកត្រូវបាត់ខ្លួនរហូត...

ព្រឹកស្អែក យួនហាណូយបញ្ជាខ្មែរអាយុវ័យរបស់វាចាត់តែងតាំងជាស្រេច ជាចៅក្រសួងនានា មកជំនួសសីងគ្រប់ៗក្រសួង ។

យួនហាណូយបញ្ជាខ្មែរអាយុវ័យរបស់វាម្នាក់ឈ្មោះ ឡាយ-សាម៉ុន តែងតាំង ជាចៅហ្វាយខេត្តបាត់ដំបងជំនួស ស.គ.ត. ។ យួននាំឡាយ-សាម៉ុនទៅអប់រំនៅ ហាណូយតាំងពីឆ្នាំ១៩៦៣ ។ ក្នុងរយៈពេល១៧ឆ្នាំ ទើបយួនបញ្ជូនឲ្យវិលត្រឡប់មកកាន់ ប្រទេសកម្ពុជានៅដើមខែមេសាឆ្នាំ១៩៨០ ជាមួយប្រពន្ធជាតិយួនព្រមទាំងកូនបី នាក់ ។

តាំងពីឡាយ-សាម៉ុនឡើងជាចៅហ្វាយខេត្តមក យួនហាណូយមិនបញ្ជាឲ្យ ឲ្យដើរលើកអង្គប្រជុំផ្ដេសផ្ដាសទេ ។ កាលពី ស.គ.ត.នៅជាចៅហ្វាយខេត្ត គេឃើញ តែដើរលើកអង្គប្រជុំពាសពេញទីក្រុងបាត់ដំបងដោយសេរី គ្មានឃើញនរណា យាមការពារឡើយ ។

ចំណែកឡាយ-សាម៉ុន ពេលលើកអង្គប្រជុំម្តងៗ គេឃើញបូជិយរត់ឆ្លែង ឈរយាមការពារយ៉ាងហ្មត់ចត់ ។ យើងតែងតែឃើញយួនហាណូយដើរលើកអង្គ

ប្រជុំ ប្រកាសតាំងខ្លួនជាតំណាងចៅហ្វាយខេត្ត រួចវាពន្យល់ដែកញែកមានកំនាំវា ក្បួនព្រះជួបនៅសម័យអង្គការដំបូង ។

គ្រប់ៗអង្គប្រជុំក្នុងរបបនីមួយៗ គេបង្ខំឲ្យយាយទៀងទៅអង្គុយស្តាប់ ។ ដូច្នោះ គាត់បានឃើញផ្ទាល់នឹងភ្នែក គាត់បានស្តាប់ផ្ទាល់ត្រចៀកដូចជា ៖

- នៅថ្ងៃទី២០-៤-៧៥ មិត្តស៊ូនិងមិត្តស៊ុយជាខ្មែរក្រហមនិយាយខ្មែរចែកមហាមីទិញនៅសាលាខេត្តបាត់ដំបង ។
- នៅថ្ងៃទី៣១-១០-៧៨ តាប៉ែតនិងមិត្តលីបើកអង្គប្រជុំនៅកងលេខ៣ ភូមិព្រៃស្វាយខាងលិច ។
- នៅថ្ងៃមួយក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩ ស.គ.ត.បើកអង្គប្រជុំនៅវត្តរំដួល ឬវត្តលាប ។

តាមការពិនិត្យនិងប្រៀបធៀបរបស់ខ្ញុំ ស្លៀតនេះចេញមកពីប្រភពតែមួយ ។ ព្រោះអង្គការក្តី យួនហាណូយក្តី បើវាសង្ស័យថាកន្លែងណានៅមានគ្រោះថ្នាក់ វាបំពាក់បុណ្យស័ក្តិខ្មែរពិតៗមិនដឹងខ្យល់ ស៊ីដោរ បាក់អំនួត ល្មោភអំណាច ចង់ធ្វើធំ វាបន្តបន្ទុះប្រាណក្យាលឲ្យចលាចលកន្លែងនោះសិន ។ លុះវាឃើញថា កន្លែងនោះបានស្រួលរៀបរយគ្មានឧបសគ្គ គ្មានគ្រោះថ្នាក់អ្វីទេ វាក៏ចាត់ការដឹកចេញ ឬសម្លាប់ចោលភ្លាម រួចវាចោទថាអញ្ចេះឬថាអញ្ចោះ ។ ឧទាហរណ៍ដូចជាខែក-ប៉ែន ហៅមិត្តស៊ូ និងស.គ.ត.ជាតំរូវ ។

ម៉្យាងទៀតយើងគួរតែតាមដាន ។ មើលចុះ ! ទោះបីខ្មែរអាយុវែងបំរើវាផ្ទាល់ជាខ្មែរក្នុងខ្មែររយៈរបស់វាក៏ដោយ វាបំពាក់បុណ្យស័ក្តិ ចាត់តែងតាំងធ្វើជាធាមីធំ លុះបានបុណ្យស័ក្តិ ភ្លាត់ស្លៀតភ្លេចគោរពលក្ខណ ឬភ្លេចខ្លួនបង្ហាញវាឃើញ ឆ្ងុះសតិសម្បជញ្ញៈស្នេហាជាតិខ្មែរពិតៗ យួនហាណូយបញ្ជាឲ្យសម្លាប់ចោលភ្លាម វាគ្មានរករក្សាទុកបណ្តាលឲ្យខូចផែនការរបស់វាឡើយ ។ មានជាឧទាហរណ៍ខ្លះៗជាក់ស្តែងដូចតទៅ ៖

- ចៅហ្វាយខេត្តសៀមរាប ជាខ្មែរអាយុវែងរបស់យួនហាណូយដំណាលគ្នាដី-ងឡាយ-សាម៉ុន ដែលវាបានបញ្ជូនមកហើយចាត់តែងតាំងរួចជាស្រេច ជាចៅហ្វាយខេត្ត ។ លុះបានធ្វើចៅហ្វាយខេត្តហើយ គ្រាន់តែភ្លាត់ស្លៀត រៀបការជាមួយស្រីខ្មែរក្នុងខែមីនាឆ្នាំ១៩៨០ ក្រោយបន្តិចមក យួនហាណូយក៏ចាប់ខ្លួនយកទៅបាត់ដោយចោទថាប្រព្រឹត្ត ។ ចំណែកឯឡាយ-សាម៉ុន យាយទៀងបានទទួលព័ត៌មានតាមលោកគ្រូបង្រៀនម្នាក់ ដែលភ្ញៀវស្នេហាមកដល់ប្រទេសបារាំងនៅចុងឆ្នាំ១៩៨៤ថា យួនហាណូយចាប់ខ្លួននៅដើមឆ្នាំ១៩៨៤ ដោយចោទថាប្រព្រឹត្តវាដែរ ។ កាសែតឈ្មោះ«ស្រុកខ្មែរ» លេខ១១៥ ចុះថ្ងៃទី១-១-៨៦ ក៏ឃើញមានចុះផ្សាយពីរឿងយួនចាប់ខ្លួនឡាយ-សាម៉ុននេះដែរ ។